

## A Világemlékezet listájára került Bolyai János Appendixe

2009. január 15. MTI

*Az UNESCO Világemlékezet listájára került Bolyai János Appendix című műve, ezt csütörtökön jelentik be ünneplés keretében a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában (MTAK) - tájékoztatott Náray-Szabó Gábor akadémikus, a MTAK főigazgatója.*



Bolyai János

Magyar Világemlékezet Nemzeti Bizottsága a hazai szellemi hagyatékok közül 2007-ben első helyen Bolyai János Appendix című művét és az abban foglalt abszolút geometria tételeit javasolta az UNESCO Világemlékezet listájára. *"Az UNESCO Világemlékezet listája hasonlít az ENSZ-szervezet világörökségi programjára, ám ez esetben nem tájak vagy építmények, hanem legfőképp dokumentumok képezik a részét"* – ismertette a főigazgató, kiemelve, hogy ez nagyon fontos esemény Magyarországon és a magyar kultúra számára.

*"Úgy gondoltuk, hogy nem szégyen felajánlani Bolyai János Appendix című művét az UNESCO Világemlékezet számára, amely elfogadta a javaslatot. Január 9-én kaptuk az UNESCO Magyar Nemzeti Bizottságától a hivatalos értesítést arról, hogy felvették. Két további jelöltünk is van, reméljük, hogy azok is felkerülnek a Világemlékezet listára"* – tette hozzá az akadémikus.

Ismertetése szerint Bolyai János (1802-1860) Appendix című művéből három példányt őriznek az MTA Könyvtárának kéziratárában. Ebből az egyik példány azért érdekes, mert át van szurkálva. Bolyai János ugyanis elküldte Lengyelor-

szágba a munkáját, ahol *"valamilyen járvány elkerülése végett átfüstölték a postán az irományokat és ezek a lyukak most is látszanak rajta."* *"A csütörtöki esemény igazából nem Bolyai Jánosról szól, hanem a világhírű matematikus ürügyén a tudomány és a művészet kapcsolatáról"* – hangsúlyozta Náray-Szabó Gábor.

A Tudomány és művészet párbeszéde című rendezvényre a MTAK Agora programsorozatában kerül sor. A világhírű magyar tudósról, a nem-euklideszi geometria korszakalkotó eredményeiről, tudománytörténeti jelentőségéről beszélgetnek majd a rendezvény résztvevői, bevonva a jelenlévő érdeklődőket. Az esemény moderátora Nagy Dénes professzor, a beszélgetőtársak pedig Prékopa András professzor, akadémikus és Kovács Attila festőművész, a Magyar Képzőművészeti Egyetem docense lesz. A rendezvény *"nagyon izgalmasnak ígérkezik, mert a Bolyai-párhuzamosok axiómával kapcsolatban Kovács Attilának különböző művei születtek, amelyeket bemutatunk egy kiállítás keretében. Ily módon a kétféle megközelítés, a tudományos és művészeti, a racionális és az érzelmi találkozik majd"* – mondta Náray-Szabó Gábor.

Az MTA ismertetése szerint a rendezvényhez csatlakozik Kovács Attila 1, 2, 3, 4, 5 meta-vonal pozíciófüggőségben, 1984 címmel megrendezett kiállítása. Kovács Attila festőművész 1958-tól festi nem-ábrázoló, tisztán strukturális képeit megszámlálható elemekkel. Az 1960-as évek óta foglalkozik a nem-euklideszi vizualitás megfogalmazásával és megvalósításával. Az 1, 2, 3, 4, 5 meta-vonal című szekvencia (72 tusrajz, 20x20 cm) Bolyai János tiszteletére készült az 1980-as évek elején, első bemutatásuk 1987-ben a németországi Ludwigshafenben, a Wilhelm Hack Múzeumban volt. A kiállítás az MTAK Vasarely-termében 2009. január 30-ig tekinthető meg, hétfőtől péntekig 10-től 18 óráig.